

สำเนา

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๘๗๔/๒๕๕๐
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๕ / ๒๕๕๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๕ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

ระหว่าง { นาย

ผู้ฟ้องคดี

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ถูกฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๘/๒๕๔๗ หมายเลขแดงที่ ๑๗๖/๒๕๕๐ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองสงขลา)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ ๒ ระดับ ๗ วิทยาลัยเทคนิคยะลา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดี กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๔ ขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๒ ระดับ ๗ รักษาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกลาง ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกลางให้ใช้รถยนต์ของวิทยาลัยเทคนิคกลาง คันหมายเลขทะเบียน กค ๗๓๕๒ ภูเก็ต นำคณะครูอาจารย์

/และเจ้าหน้าที่...

และเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบการบริหารของฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ณ วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ซึ่งในระหว่างเดินทางกลับผู้ฟ้องคดีกับคณะได้แวะเคารพศพ มารดาของนาง อาจารย์พิเศษวิทยาลัยเทคนิคกลาง ที่ตั้งบำเพ็ญกุศลศพ ที่ตำบลอ่างทอง อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง หลังจากนั้นจึงได้เดินทางกลับ จนกระทั่ง มาถึงบริเวณบ้านเขาเปาะ ตำบลกระโสม อำเภอกะทู้ จังหวัดพังงา รถได้เกิดลื่นไถลไป เฉี่ยวชนกับเนินดินพลิกคว่ำ ทำให้รั้วบ้านของประชาชนและท่อประปาหมู่บ้านได้รับความเสียหาย ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งที่ ๑๖๖๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๕ แต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีที่เกิดเหตุดังกล่าว โดยคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดมีความเห็นว่า การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ เพื่อศึกษาดูงานตามคำสั่งของวิทยาลัยเทคนิคกลางถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ความเสียหาย ดังกล่าวเกิดจากเหตุสุดวิสัย พนักงานขับรถไม่ได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วเห็นว่าการขออนุญาตใช้รถยนต์ของทางราชการ ของผู้ฟ้องคดีเพื่อเดินทางไปงานศพมารดาของนางนิตยาไม่ถือเป็นการใช้รถในการปฏิบัติ หน้าที่ราชการ และได้แจ้งผลการสอบข้อเท็จจริงรับผิดชอบทางละเมิดดังกล่าวให้กระทรวงการคลัง พิจารณา ต่อมากรมบัญชีกลางโดยได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีขออนุญาตนำรถยนต์ไปราชการและไปงานศพต่อ ไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติ หน้าที่ราชการ เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ ศร ๐๖๐๑/๒๕๑๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ให้ผู้ฟ้องคดีชำระหนี้โดยชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เป็นเงิน ๒๑๓,๖๒๕.๔๐ บาท ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการแวะเคารพศพมารดาของผู้ได้บังคับบัญชา เป็นการบำรุงขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากร มีประโยชน์ในการพัฒนาองค์กร และเป็น เส้นทางที่รถยนต์ต้องแล่นผ่านอยู่แล้ว ประกอบกับสถานที่เกิดเหตุไม่ใช่บริเวณงานพิธีศพ และอุบัติเหตุไม่ได้เกิดจากการแวะเคารพศพมารดาของนางนิตยา แต่เกิดขึ้นเพราะฝนตกถนนลื่น และทางโค้ง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้กระทำผิด จึงเป็นการออกคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

/มีลักษณะ...

มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

ขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือ ที่ ศร ๐๖๐๑/๒๕๑๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ และมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีระงับการบังคับตามคำสั่งทางปกครองดังกล่าวไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอโดยไม่มีข้ออ้างหรือข้อเท็จจริงเพียงพอ จึงมีคำสั่งไม่รับคำขอดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่ง ศาลมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์เนื่องจากเป็นคำสั่งที่ถึงที่สุดตามนัยข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีขณะรับราชการตำแหน่งอาจารย์ ๒ ระดับ ๗ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกลางคู แลงานฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ได้ขออนุญาตผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกลางคูและเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงานเพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากร ณ วิทยาลัยเทคนิคพัทลุงขอเดินทางไปและกลับในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยขอใช้รถยนต์ของวิทยาลัยเทคนิคกลางคูหมายเลขทะเบียน กค ๗๓๕๒ ภูเก็ต พร้อมค่าน้ำมันเชื้อเพลิง มีผู้เดินทางไปด้วย ๖ คน คือ ผู้ฟ้องคดี นาย นาย นาย นาย

โดยมีนาย เป็นพนักงานขับรถ นาย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกลางคูได้มีคำสั่งอนุญาตให้เดินทางไปราชการในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ และกลับถึงวิทยาลัยภายในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ ต่อมาในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีและคณะได้เดินทางถึงวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ได้มีการลงบันทึกประจำวันของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุงว่า ผช. (ชื่อเดิมของผู้ฟ้องคดี) จากวิทยาลัยเทคนิคกลางคูเข้าเยี่ยมชมกิจการ ได้ดูงานที่วิทยาลัยเทคนิคพัทลุงเวลาระหว่าง ๑๖ นาฬิกา ถึง ๑๗ นาฬิกา ใช้เวลาเดินทางกลับได้ประมาณ ๑ ชั่วโมงได้แะร่วมงานศพมารดาของนาง อาจารย์พิเศษวิทยาลัยเทคนิคกลางคู โดยใช้เวลาในการร่วมพิธีศพประมาณ ๑ ชั่วโมง นาย ให้การว่า การเดินทางครั้งนี้แท้จริงแล้วผู้ฟ้องคดีต้องการไปร่วมงานศพ แต่ทำหนังสือขออนุญาตว่าไปดูงานและได้นำเงินทำบุญและของถวายพระไปด้วย

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีและนาย พนักงานขับรถยนต์ สลับกันขับรถ การเดินทางกลับนาย เป็นผู้ขับ
ถึงที่เกิดเหตุเป็นเส้นทางเดิมถนนเพชรเกษม ท้องที่ตำบลกระโสม อำเภอดงตาล จังหวัดพิจิตร
รถยนต์คันดังกล่าวได้เสียการทรงตัว ออกนอกเส้นทางเฉี่ยวชนกับเนินดิน รั้วบ้านและ
ท่อประปาหมู่บ้านได้รับความเสียหาย พนักงานสอบสวนได้ทำแผนที่เกิดเหตุจราจร
และบันทึกการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุจราจรด้วย ระบุเหตุเกิดเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๔
เวลาประมาณ ๐๐.๔๐ นาฬิกา วิทยาลัยเทคนิคดงตาลสำรวจความเสียหายเป็นเงิน ๘๗,๗๒๐ บาท
แต่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบเกิดค่าเสียหายในปัจจุบันได้เป็นเงิน
๒๑๓,๖๒๕.๕๐ บาท คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบพิจารณาแล้ว
มีความเห็นว่า การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้เพื่อศึกษาดูงานตามคำสั่งของวิทยาลัยเทคนิคดงตาล
ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และขณะเกิดอุบัติเหตุก็อยู่ในเส้นทางเดินทางกลับจาก
ราชการ ซึ่งพนักงานขับรถยนต์ไม่ได้ตั้งใจจะกระทำให้เกิดความเสียหายหรือประมาทเลินเล่อ
อย่างร้ายแรง แต่เนื่องจากเป็นเหตุสุดวิสัย จึงเห็นสมควรไม่ต้องรับผิดชอบใดๆ คณะกรรมการ
สอบข้อเท็จจริงได้รายงานผลการสอบให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาทราบ อธิบดีกรมอาชีวศึกษา
พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้ขออนุญาตใช้รถยนต์ของทางราชการเพื่อเดินทางไปร่วมงานศพ
มารดาของอาจารย์พิเศษ จึงไม่ถือว่าเป็นการเดินทางไปราชการและไม่ถือว่าเป็นการใช้รถยนต์
ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่อาจนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์
การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาบังคับใช้ จึงต้องบังคับ
ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ ข้อเท็จจริงน่าจะเชื่อว่านาย
ขับรถยนต์โดยประมาทเลินเล่อ ต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการร่วมกับผู้ฟ้องคดี
ซึ่งเป็นผู้ขออนุญาตใช้รถยนต์และนาย ผู้อนุญาตให้ใช้รถยนต์โดยไม่ชอบ
ด้วยระเบียบของทางราชการ กรมอาชีวศึกษาได้รายงานกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณา
ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
กรมบัญชีกลางได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่
ผู้ฟ้องคดีขออนุญาตนำรถยนต์ไปราชการและไปงานศพต่อ ไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่
ราชการ ดังนั้น เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่
ทางราชการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติ
ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยไม่ต้องพิจารณาความรับผิดชอบของนาย

/พนักงาน...

พนักงานขับรถยนต์ กรมบัญชีกลางได้แจ้งให้เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (อธิบดีกรมอาชีวศึกษา เดิม) ทราบและดำเนินการ เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๒๔๑๒ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๖ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงิน จำนวน ๒๑๓,๖๒๕.๕๐ บาท

ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำร้องพร้อมกับคำให้การว่า การแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชำระหนี้ ตามหนังสือ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๒๔๑๒ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๖ ไม่ใช่คำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดี ชำระเงินตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ เพราะการออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชำระหนี้กรณีเจ้าหน้าที่กระทำความผิดต่อ หน่วยงานของรัฐ มิได้เฉพาะกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำการปฏิบัติหน้าที่และกระทำด้วยความจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ เท่านั้น แต่หากเจ้าหน้าที่กระทำความผิด โดยไม่ใช่ในการปฏิบัติหน้าที่ มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้บังคับ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หนังสือแจ้งให้ชำระหนี้ในกรณีนี้ จึงไม่ใช่คำสั่งเรียกให้ชำระเงินและไม่ใช่คำสั่งทางปกครอง การโต้แย้งเกี่ยวกับความรับผิดในมูล ละเมิดดังกล่าวจึงไม่ได้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่อยู่ในอำนาจ ของศาลยุติธรรม ขอให้ศาลมีคำสั่งให้รอการพิจารณาคดีไว้ชั่วคราวเพื่อดำเนินการ ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒

ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้รอการพิจารณาคดีไว้ชั่วคราว และได้จัดทำ ความเห็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลในคดีนี้เป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลปกครอง จึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ได้ แล้วได้จัดส่งความเห็นดังกล่าวไปยังศาลยุติธรรม ศาลยุติธรรมโดยศาลจังหวัดพังงาเห็นว่า คดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลปกครองตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนการ พิจารณาคดีต่อไป ตามนัยมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วย การวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า การนำคณะครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงาน ณ วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ได้ดำเนินการตามระเบียบราชการอย่างถูกต้อง มีการขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาและทำการศึกษาดูงานตามที่ขออนุญาตจริง มิได้มีเจตนาอย่างอื่นแอบแฝงอย่างที่นาย ให้การ นาย มีอคติกับผู้ฟ้องคดีเป็นการส่วนตัว มีเจตนาไม่บริสุทธิ์ เนื่องจากนาย เป็นลูกจ้างชั่วคราวตำแหน่งอาจารย์จ้างสอน แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ผู้ฟ้องคดีมีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชามีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาต่อสัญญาจ้างหรือยกเลิกสัญญาจ้างของลูกจ้างชั่วคราว กรณีนาย ผู้ฟ้องคดีได้ทำการเลิกจ้างเนื่องจากหมดสัญญาจ้าง และไม่ทำการต่อสัญญาจ้าง ซึ่งเป็นสาเหตุให้นาย ไม่พอใจผู้ฟ้องคดี และอีกประการหนึ่งจากการเกิดอุบัติเหตุเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ โทรศัพท์มือถือของนาย ได้รับความเสียหายใช้การไม่ได้ นาย ได้ไปเรียกร้องค่าเสียหายจากนาย พนักงานขับรถยนต์ เมื่อผู้ฟ้องคดีทราบเรื่องจึงได้เรียกนาย ไปพูดคุยว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเหตุสุดวิสัย และห้ามมิให้เรียกร้องค่าเสียหายจากนาย ทำให้นาย ไม่พอใจผู้ฟ้องคดีจึงให้การต่อคณะกรรมการสอบสวนเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ฟ้องคดีถูกลงโทษ ประกอบกับการเดินทางจากวิทยาลัยเทคนิคพัทลุงไปถึงบริเวณงานศพมารดาของนาง ต้องใช้เวลาเดินทางถึง ๑ ชั่วโมง หากรวมเวลาเดินทางไปและกลับ ต้องใช้เวลาถึง ๒ ชั่วโมง จึงไม่มีเหตุผลใด ๆ ที่ผู้ฟ้องคดีต้องเดินทางโดยใช้เวลามากขนาดนั้นเพื่อกลับเกลื่อนการเดินทางในครั้งนี้ สำหรับเงินทำบุญและของถวายพระที่นำไปครั้งนี้ก็ด้วยเหตุผลว่าเมื่อเดินทางกลับหากมีเวลาเพียงพอผู้ฟ้องคดีและคณะอาจได้แวะเคารพศพมารดาของนาง เพราะเป็นเส้นทางที่ต้องเดินทางผ่านอยู่แล้ว ไม่ได้เป็นการตั้งใจไปงานศพแต่หลีกเลี่ยงโดยทำหลักฐานเพื่อไปราชการดังที่นาย และผู้ถูกฟ้องคดีให้การแต่อย่างใด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ผู้ฟ้องคดีขออนุญาตใช้รถยนต์ของทางราชการในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ และกลับถึงวิทยาลัยภายในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ แต่เกิดอุบัติเหตุเวลา ๐๐.๔๐ นาฬิกาของวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นช่วงเวลานอกเหนือจากเวลาที่ขออนุญาตให้ไปราชการ ผู้ฟ้องคดีขอเรียนว่า การบันทึกประจำวันเกี่ยวกับคดีของพนักงานสอบสวนได้บันทึกเมื่อเดินทางถึงที่เกิดเหตุ ซึ่งเวลาเกิดเหตุเป็นหัวเวลายของวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ อีกทั้งการขออนุญาตใช้รถยนต์ของทางราชการโดยกำหนดวันเวลาใช้รถยนต์เป็นเพียงการ

/ศาลการณ์...

คาดการณ์ว่าจะกลับถึงวิทยาลัยภายในกำหนด ซึ่งโดยทางปฏิบัติอาจกลับถึงก่อนหรือหลังกำหนด ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และกรณีนี้ผู้ฟ้องคดีได้พยายามรักษาเวลาตามสมควร หากไม่เกิดอุบัติเหตุขึ้นและฝนไม่ตกหนัก ผู้ฟ้องคดีสามารถนำรถยนต์และคณะกลับถึงวิทยาลัยภายในกำหนดที่ขออนุญาตไว้อย่างแน่นอน

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การเพิ่มเติมว่า ในการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิด ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงตามคำคัดค้านคำให้การของผู้ฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีก็ไม่เคยได้ยังคัดค้านการให้ถ้อยคำของนายชัยชนะ เพียงยกขึ้นมากล่าวอ้างในชั้นยื่นคำคัดค้านคำให้การเท่านั้น จึงไม่อาจรับฟังได้

ผู้ฟ้องคดีชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ถ้อยคำใส่ร้ายผู้ฟ้องคดีของนาย... ดังกล่าวผู้ฟ้องคดีไม่เคยทราบมาก่อน เพิ่งทราบจากคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดี เพราะการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการสอบสวนข้าราชการในสังกัดจะเป็นเอกสารลับ ไม่เปิดเผยแก่บุคคลใดนอกจากคณะกรรมการสอบสวนและผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้กรมบัญชีกลางและผู้ถูกฟ้องคดีชี้แจงข้อเท็จจริงปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังนี้

กรมบัญชีกลางมีหนังสือ ความที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๓๐๔๗๓ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ชี้แจงว่า คณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้ประชุมปรึกษาในคราวประชุมครั้งที่ ๗๓/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๖ โดยมีความเห็นและมติดังนี้ ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่าการที่นาย...

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ได้ขออนุญาตไปราชการที่วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง โดยใช้รถยนต์ของทางราชการหมายเลขทะเบียน กค ๗๓๕๒ ภูเก็ต มีนาย... เป็นพนักงานขับรถยนต์ เมื่อปฏิบัติราชการเสร็จแล้ว ระหว่างเดินทางกลับได้แวะไปงานศพมารดาของอาจารย์... ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษวิทยาลัยเทคนิคกลาง ในระหว่าง

เดินทางกลับวิทยาลัยเทคนิคกลาง รถเกิดอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย การที่นาย... ขออนุญาตนำรถไปราชการและไปงานศพก่อนั้น การไปงานศพไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ดังนั้น เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น นาย... จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ให้แก่...

ให้แก่ทางราชการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เนื่องจากความเสียหายที่เกิดขึ้น มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนกรณีของนาย พนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ถือได้ว่าการขับรถไปงานศพของนาย เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการและไม่อาจปฏิเสธได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุขึ้น สภาพผิวจราจรบริเวณที่เกิดเหตุถนนเปียกถนนเพราะมีฝนตก และสภาพถนนเป็นทางโค้ง ไม่มีเครื่องหมายกำหนดความเร็ว แต่นาย ได้ขับรถโดยใช้ความเร็ว ๘๐ - ๙๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง ทำให้รถเกิดเสียหลักลื่นไถลข้างไหล่ทางจนได้รับความเสียหาย ถือได้ว่าในภาวะวิสัยและพฤติการณ์เช่นนั้นนาย ขับรถด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงระดับประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ดังนั้น นาย จึงไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น

ผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๒๔๙๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ส่งสำเนารายงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในกรณีรถยนต์หมายเลขทะเบียน กค ๗๓๕๒ ภูเก็ต ประสบอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย โดยคณะกรรมการพิจารณาแล้วมีความเห็นว่าการนำรถของทางราชการไปใช้เพื่อศึกษาดูงานตามคำสั่งของวิทยาลัย ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และขณะเกิดอุบัติเหตุก็อยู่ในเส้นทางเดินทางกลับจากราชการ ซึ่งพนักงานขับรถมิได้ตั้งใจจะกระทำให้เกิดความเสียหายหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เนื่องจากเป็นเหตุสุดวิสัยเพราะเป็นทางโค้ง ฝนตกถนนลื่น จึงทำให้รถเสียหลักและเกิดความเสียหายขึ้น จึงเห็นสมควรไม่ต้องรับผิดชอบแต่อย่างใด

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาเห็นแล้วว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๒๔๑๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๒๑๓,๖๒๕.๕๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี กรณีรถยนต์ของทางราชการคันหมายเลขทะเบียน กค ๗๓๕๒ ภูเก็ต ได้รับความเสียหายนั้น เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏจากผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีและคณะได้นำรถยนต์คันหมายเลขทะเบียน กค ๗๓๕๒ ภูเก็ต มีนาย

/เป็นพนักงาน...

เป็นพนักงานขับรถไปปฏิบัติราชการตามที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาจริง และในเที่ยวเดินทางกลับได้ไปงานศพต่อ ระหว่างทางกลับจากงานศพแล้วรถจึงเกิดอุบัติเหตุได้รับความเสียหายโดยไม่ปรากฏว่าสถานที่ตั้งงานศพตั้งอยู่นอกเส้นทางที่จะเดินทางกลับ อีกทั้งผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ควบคุมรถก็มีได้สั่งให้นารถเดินทางกลับออกนอกเส้นทางแต่อย่างใด จึงต้องรับฟังว่าผู้ฟ้องคดีขออนุญาตนารถไปราชการ ในระหว่างเดินทางกลับรถเกิดอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย ถือได้ว่าความเสียหายเกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้ฟ้องคดี ความเสียหายที่เกิดขึ้นมิใช่ผลโดยตรงจากการแวงงานศพ เมื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นความเสียหายที่เกิดในการปฏิบัติหน้าที่ จึงต้องบังคับตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อไม่ปรากฏว่าเป็นการกระทำละเมิดที่เกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่มีอำนาจที่จะออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินแต่ประการใด ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๒๔๑๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๒๑๓,๖๒๕.๕๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือที่ ศธ ๐๖๐๑/๒๔๑๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ โดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งดังกล่าว

ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า พยานที่รู้เห็นเหตุการณ์ซึ่งได้แก่ นายผู้ร่วมเดินทางไปด้วยได้ให้การว่า ผู้ฟ้องคดีได้ลงจากรถไปลงชื่อในเอกสารเพียงประมาณ ๑๕ นาที แล้วออกเดินทางกลับ ใช้เวลาเดินทางกลับจากวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ประมาณ ๑ ชั่วโมง ได้แะร่วมงานศพมารดาของนาง โดยใช้เวลาในการร่วมพิธีศพประมาณ ๑ ชั่วโมง ซึ่งพยานปากนี้ให้การยืนยันว่าการเดินทางครั้งนี้แท้จริงแล้วผู้ฟ้องคดีต้องการไปร่วมงานศพ แต่ทำหนังสือขออนุญาตว่าไปดูงานและได้นำเงินทำบุญพร้อมของถวายพระไปด้วย ผู้ฟ้องคดีกับนายพนักงานขับรถยนต์สลับกันขับรถ การเดินทางกลับนายเป็นผู้ขับและได้ขับรถเร็วเกินไปขณะฝนตก อีกทั้งน่าจะเกิดหลับใน ถึงที่เกิดเหตุรถยนต์ได้เสียการทรงตัวออกนอกเส้นทางเฉี่ยวชนกับเนินดิน รั้วบ้านและท่อประปาหมู่บ้านได้รับความเสียหาย ซึ่งคำให้การของนาย มีเหตุมีผลสอดคล้องกับพยานแวดล้อมต่าง ๆ

ที่สนับสนุน...

ที่สนับสนุนให้รับฟังข้อเท็จจริงได้อย่างแน่ชัดว่าการขออนุญาตใช้รถยนต์เดินทางไปศึกษาคูณานเพื่อพัฒนาบุคลากร ณ วิทยาลัยเทคนิคพัทลุงของผู้ฟ้องคดีในครั้งนี้ มีเจตนาที่แท้จริงคือ การนำรถยนต์ของทางราชการเพื่อไปร่วมงานศพมารดาของนาง มิใช่เพื่อกิจกรรมในการศึกษาคูณาน เนื่องจากกำหนดตารางระยะเวลาการศึกษาคูณานไว้เพียง ๑ ชั่วโมง ทั้งบุคคลที่ปรากฏรายชื่อเป็นผู้ร่วมเดินทางไปราชการในครั้งนี้ก็ไม่มีผู้ใดได้ให้ถ้อยคำในรายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาคูณาน ณ วิทยาลัยเทคนิคพัทลุงแต่อย่างใด อีกทั้งคณะของผู้ฟ้องคดีได้ไปถึงวิทยาลัยเทคนิคพัทลุงเมื่อเวลาประมาณ ๑๘ นาฬิกา ซึ่งเป็นเวลาที่ล่วงเลยกำหนดเวลาปฏิบัติราชการของสถานศึกษาดังกล่าวแล้ว ข้อกล่าวอ้างเรื่องการเดินทางไปปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการศึกษาคูณานของผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้แต่อย่างใด การนำรถยนต์ของราชการไปใช้ในการเดินทางไปงานศพของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงมิใช่การกระทำการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ฟ้องคดีโดยบังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ และตามนัยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ เนื่องจากความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นผลโดยตรงจากการนำรถยนต์ไปใช้ในการเดินทางไปงานศพดังกล่าวข้างต้น ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์นำคณะไปศึกษาคูณานเพื่อพัฒนาบุคลากรปรากฏหลักฐานการเข้าศึกษาคูณานจากบันทึกประจำวันของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุงและการเดินทางจากวิทยาลัยเทคนิคพัทลุงไปถึงบริเวณงานศพมารดาของนาง

ต้องใช้เวลาเดินทางถึง ๑ ชั่วโมง หากรวมเวลาเดินทางไปและกลับต้องใช้เวลาถึง ๒ ชั่วโมง จึงไม่มีเหตุผลใดๆ ที่ผู้ฟ้องคดีต้องเดินทางโดยใช้เวลามากขนาดนั้น อีกทั้งการขออนุญาตสถานศึกษาเพื่อไปศึกษาคูณาน ผู้อำนวยการสถานศึกษาต้องเป็นผู้อนุญาตในการอนุญาตแต่ละครั้งผู้อำนวยการสถานศึกษาต้องคัดกรองด้วยความรอบคอบถึงความสมเหตุสมผลและประโยชน์ที่ราชการจะได้รับ ส่วนเงินทำบุญและของถวายพระที่นำไปครั้งนี้ก็เนื่องมาจากว่าเมื่อเดินทางกลับผู้ฟ้องคดีและคณะอาจแวะเคารพศพมารดาของนาง เพราะเป็นเส้นทางที่ต้องเดินทางผ่านอยู่แล้ว ไม่ได้เป็นการตั้งใจไปร่วมงานพิธีศพกรณีที่คณะของผู้ฟ้องคดีได้เดินทางไปถึงวิทยาลัยเทคนิคพัทลุงเมื่อเวลาประมาณ

/๑๘ นาฬิกา...

๑๘ นาฬิกา ซึ่งเป็นเวลาที่ล่วงเลยกำหนดเวลาปฏิบัติราชการของสถานศึกษาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่าสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาได้จัดการเรียนการสอนเป็นสองรอบ คือ รอบเช้าและรอบบ่าย การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิคพัทลุงรอบบ่าย มีการเรียนการสอนถึงเวลา ๒๐ นาฬิกา ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีนี้ เป็นการคาดการณ์ที่มีความคลาดเคลื่อนต่อความเป็นจริง ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของ ตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการขอของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครู สังกัดวิทยาลัยเทคนิค ยะลา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ เมื่อครั้งดำรง ตำแหน่งอาจารย์ ๒ ระดับ ๗ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคกลาง จังหวัดภูเก็ต ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกลาง ให้นำคณะครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่จำนวน ๖ คน ไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบการบริหาร ของฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ณ วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จังหวัดพัทลุง โดยพาหนะรถยนต์ของ วิทยาลัยเทคนิคกลาง คันหมายเลขทะเบียน กก ๗๓๕๒ ภูเก็ต มีนายจรัส แซ่หลิว เป็นพนักงานขับรถยนต์ เมื่อผู้ฟ้องคดีและคณะไปปฏิบัติราชการแล้วเดินทางกลับไปในวันเดียวกัน ในระหว่างการเดินทางกลับได้แวะงานศพมารดาของนาง อาจารย์พิเศษ วิทยาลัยเทคนิคกลาง จากนั้นได้เดินทางกลับวิทยาลัยเทคนิคกลาง เมื่อเดินทางมาถึงท้องที่ ตำบลกระโสม อำเภอดงแก้ว จังหวัดพังงา รถเกิดเหตุลื่นไถลชนกับเนินดิน รั้วบ้านและ ท่อประปาหมู่บ้านได้รับความเสียหาย วิทยาลัยเทคนิคกลางสำรวจความเสียหายของ รถยนต์ในเบื้องต้นคิดค่าเสียหายได้เป็นเงิน ๘๗,๗๒๐ บาท ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่ง กรมอาชีวศึกษา ที่ ๑๖๖๘/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๕ แต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดในกรณีที่เกิดขึ้น ต่อมาคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้รายงานผลการสอบให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ที่ ศร ๐๔๐๘.๒๖/๒๑๕๖ ลงวันที่ ๑๔

/วันวาคม...

ชันวาคม ๒๕๔๕ ว่ารถยนต์ได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๒๑๓,๖๒๕.๕๐ บาท แต่การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้เพื่อศึกษาดูงานตามคำสั่งของวิทยาลัยเทคนิคกลางถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และขณะเกิดอุบัติเหตุก็อยู่ในเส้นทางเดินทางกลับจากราชการ ซึ่งพนักงานขับรถยนต์ไม่ได้ตั้งใจจะกระทำให้เกิดความเสียหายหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุสุดวิสัย จึงเห็นสมควรไม่ต้องรับผิดชอบแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้ขออนุญาตใช้รถยนต์ของทางราชการเพื่อเดินทางไปร่วมงานศพมารดาของอาจารย์พิเศษ จึงไม่ถือว่าเป็นการเดินทางไปราชการและไม่ถือว่าเป็นการใช้รถยนต์ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่อาจนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาบังคับใช้ จึงต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๗/๑๐๖๑ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๖ รายงานให้กระทรวงการคลังทราบและพิจารณา ต่อมากรมบัญชีกลางมีหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๖.๕/๓๘๒๐๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีแจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดในกรณีดังกล่าวว่า กรมบัญชีกลางโดยได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีขออนุญาตนำรถไปราชการและไปงานศพต่อ ไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ดังนั้น เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการเป็นการส่วนตัว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนนาย พนักงานขับรถยนต์ที่ได้ขับรถตามคำสั่งของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ควบคุมรถ เมื่อความเสียหายเกิดขึ้นจากการใช้รถของทางราชการเป็นการส่วนตัวของผู้ฟ้องคดีแล้ว จึงไม่ต้องพิจารณาความรับผิดชอบของนาย อีก จึงให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายให้แก่ทางราชการด้วย ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังโดยได้มีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๒๘๑๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำเงินจำนวน ๒๑๓,๖๒๕.๕๐ บาท ไปชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่าการนำรถของทางราชการไปใช้เพื่อศึกษาดูงานตามคำสั่งของวิทยาลัยเทคนิคกลางเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ความเสียหายเกิดจากเหตุสุดวิสัย พนักงานขับรถไม่ต้องรับผิดชอบ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีกลับมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ควบคุมรถต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการนั้น เป็นการเลือกปฏิบัติ

/โดยไม่เป็นธรรม...

โดยไม่เป็นธรรม เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือ ที่ ศธ ๐๖๐๑/๒๔๑๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ โดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ออกคำสั่ง ผู้ถูกฟ้องคดียื่นอุทธรณ์

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาคดีนี้แล้วเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๒๔๑๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๒๑๓,๖๒๕.๕๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า โดยที่พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นับทบบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมาตรา ๘ กำหนดกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบ ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดเชยค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๒ ระดับ ๗ รักษาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคถลุง จังหวัดภูเก็จ ได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคถลุงให้นำคณะครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่จำนวน ๖ คน ไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบการบริหารของฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ณ วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง จังหวัดพัทลุง โดยได้นำรถยนต์ของวิทยาลัยเทคนิคถลุงคันหมายเลขทะเบียน กค ๗๓๕๒ ภูเก็ต เป็นพาหนะในการเดินทาง เมื่อผู้ฟ้องคดีและคณะไปศึกษาดูงานเสร็จแล้ว ในระหว่างเดินทางกลับ ได้แวะงานศพมารดาของอาจารย์พิเศษ ซึ่งเป็นอาจารย์วิทยาลัยเดียวกันกับผู้ฟ้องคดีและคณะ จากนั้นได้เดินทางกลับวิทยาลัยเทคนิคถลุง จนมาถึงท้องที่อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา รถยนต์ได้เกิดอุบัติเหตุชนกับเนินดิน รั้วบ้านและท่อประปาหมู่บ้านได้รับความเสียหายเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๑๓,๖๒๕.๕๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้ขออนุญาตใช้รถยนต์ของทางราชการเพื่อเดินทางไปร่วมงานศพมารดาของอาจารย์พิเศษ จึงไม่ถือว่า

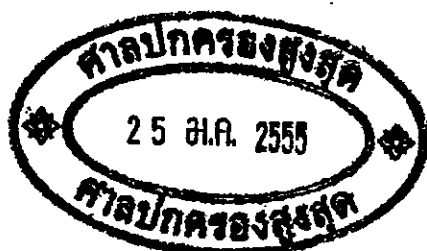
/เป็นการ...

เป็นการเดินทางไปราชการและไม่ถือว่าเป็นการใช้รถยนต์ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่อาจนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาบังคับใช้ จึงต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือรายงานให้กระทรวงการคลังทราบและพิจารณา กรมบัญชีกลางซึ่งได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังเห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีขออนุญาต นำรถไปราชการและไปงานศพต่อ ไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการเป็นการส่วนตัวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง โดยมีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ-๐๖๐๑/๒๕๑๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำเงินจำนวน ๒๑๓,๖๒๕.๕๐ บาท ไปชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดี

คดีจึงมีประเด็นต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นเกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีได้กระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ เห็นว่า แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะได้ขออนุญาตไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบการบริหารของฝ่ายส่งเสริมการศึกษาที่วิทยาลัยเทคนิคพัทลุงโดยได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกลาง ให้นำคณะครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่จำนวน ๖ คน ไปศึกษาดูงานตามคำสั่งวิทยาลัยเทคนิคกลาง ที่ ๔๑๒/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๔ ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาขั้นตอนการขออนุญาต ดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีที่ได้มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกลาง ซึ่งเป็นการดำเนินการขออนุญาตในเวลาที่เหมาะสมกับการเดินทางไปศึกษาดูงานในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ โดยที่ไม่ปรากฏหลักฐานการจัดเตรียมแผนงานในการไปศึกษาดูงานดังกล่าวแต่อย่างใด ซึ่งวิทยาลัยเทคนิคกลางได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๗.๑๐๓/๖๒๖ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๔ ประสานไปยังวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ถึงการไปศึกษาดูงานในครั้งนี้อันเป็นวันก่อนเดินทางเพียงหนึ่งวันเท่านั้น อีกทั้งหากพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในขณะนั้นที่รักษาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกลาง ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา มีหน้าที่ดูแลบุคลากรและงานอื่นๆ ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็ไม่ปรากฏว่างานที่ผู้ฟ้องคดี

/รับผิดชอบ...

รับผิดชอบมีปัญหาหรืออุปสรรคอันจะมีเหตุผลที่ต้องถึงขนาดไปศึกษาคูณาดังกล่าว และในการเดินทางไปศึกษาคูณานั้น กว่าที่คณะของผู้ฟ้องคดีจะไปถึงวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ก็เป็นในช่วงเวลาเย็นแล้ว โดยใช้เวลาอยู่คูณาดังกล่าวเพียงไม่ถึงชั่วโมงก็เดินทางกลับ อันแสดงให้เห็นถึงความผิดปกติในการเดินทางไกลเพื่อไปศึกษาคูณา ทั้งบุคคลที่ร่วมเดินทางไปด้วย ก็ไม่มีผู้ใดให้ถ้อยคำในรายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาคูณาได้อย่างชัดเจน ประกอบกับ คำให้การของนาย

เจ้าหน้าที่งานอาคารสถานที่ที่เข้าร่วมเดินทางไปด้วย ได้ให้การว่า การเดินทางไปศึกษาคูณาครั้งนี้มีเจตนาที่แท้จริงต้องการไปงานศพ พร้อมกับได้นำเงินทำบุญพร้อมของถวายพระไปด้วย กรณีจึงน่าจะเชื่อได้ว่าพฤติการณ์ในการขออนุญาต ใช้นายกเทศมนตรีเพื่อไปศึกษาคูณาของผู้ฟ้องคดีนั้น มีวัตถุประสงค์ที่แท้จริงคือต้องการใช้นายกเทศมนตรีของทางราชการเพื่อไปงานศพของมารดาอาจารย์พิเศษ จึงไม่อาจถือได้ว่าการที่ผู้ฟ้องคดีได้เดินทางไปศึกษาคูณาที่วิทยาลัยเทคนิคพัทลุงเป็นการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ ดังนั้น เมื่อในระหว่างเดินทางกลับรถยนต์ได้เกิดอุบัติเหตุเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดี ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คดีจึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาคือว่า ผู้ฟ้องคดีต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นจำนวนเงินเท่าใด

เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในเบื้องต้นวิทยาลัยเทคนิคกลางได้สำรวจความเสียหายของรถยนต์คันที่เกิดเหตุ เลขทะเบียน กค ๗๓๕๒ ภูเก็ต เห็นว่ารถยนต์คันดังกล่าวเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน ๘๗,๘๒๐ บาท ซึ่งเป็นการคิดคำนวณเฉพาะค่าวัสดุอุปกรณ์เท่านั้น ยังไม่รวมค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายอื่นๆ แต่จากการสำรวจความเสียหายที่แท้จริงโดยพนักงานประเมินราคาของบริษัท จำกัด ปรากฏว่า รถยนต์ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๒๑๓,๖๒๕.๕๐ บาท ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเต็มตามจำนวนความเสียหายที่แท้จริงทั้งหมดเป็นเงินจำนวน ๒๑๓,๖๒๕.๕๐ บาท เพื่อทำให้รถยนต์กลับอยู่ในสภาพใช้งานได้ตามเดิม การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศร ๐๖๐๑/๒๔๑๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๒๑๓,๖๒๕.๕๐ บาท ให้แก่

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษา ให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือ ที่ ศร ๐๖๐๑/๒๕๑๒ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๖ โดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งดังกล่าว นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

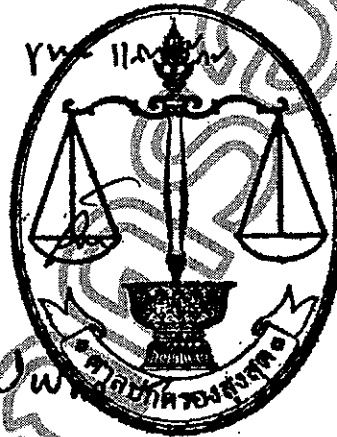
พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ยกฟ้อง

นายมนูญ ปุณณกริยากร
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ม. มนูญ

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายชาญชัย แสวงศักดิ์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายวิษณุ วรรณุญ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการองค์คณะ

นายพนพล เสงเจริญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมรรถชัย วิศาลาภรณ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

วิ. ชาญชัย

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายไพศาล บุญเกิด

